Program certyfikacji personelu wykonującego i nadzorującego montaż połączeń kołnierzowych

Stanowisko	**Podpis**
Kierownik procesu Certyfikacja i oceny zgodności	Janusz Kuźnik Dokument podpisany elektronicznie

Program jest klasyfikowany jako informacja wewnętrzna w formie elektronicznej i podlega zasadom postępowania określonym w *IT 3.1 Zasady klasyfikacji informacji.*

1. WSTĘP – INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Dokument został opracowany dla potrzeb certyfikacji w zakresie:

1) **personelu wykonującego montaż połączeń kołnierzowych**, tj. osób wykonujących demontaż, montaż, a także dokręcanie połączeń kołnierzowych na następujących poziomach kwalifikacji:

a) Poziom podstawowy,

b) Montaż za pomocą napinaczy hydraulicznych,

c) Montaż za pomocą kluczy hydraulicznych,

d) Montaż połączeń w wymiennikach ciepła i zbiornikach ciśnieniowych.

2) **personelu nadzorującego montaż połączeń kołnierzowych**, tj. osób planujących i nadzorujących prace osób wykonujących montaż połączeń kołnierzowych na następujących poziomach kwalifikacji:

a) Poziom podstawowy,

b) Nadzór nad montażem za pomocą napinaczy hydraulicznych,

c) Nadzór nad montażem za pomocą kluczy hydraulicznych,

d) Nadzór nad montażem połączeń w wymiennikach ciepła i zbiornikach ciśnieniowych.

1.2. Niniejszy program certyfikacji spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17024 Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby.

1.3. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości i zapytań dotyczących programu oraz systemu certyfikacji osób UDT-CERT wszystkie zainteresowane strony proszone są o kontakt z Jednostką Certyfikującą Osoby UDT-CERT za pomocą poczty elektronicznej (email: certyfikacja.osob@udt.gov.pl). Dane kontaktowe są dostępne na stronie internetowej www.udt.gov.pl.

2. DOKUMENTY ZWIĄZANE

2.1. PN-EN 1591-4:2014-02 Kołnierze i ich połączenia -- Część 4: Potwierdzanie kompetencji personelu do montażu połączeń kołnierzowych w systemach ciśnieniowych stwarzających szczególne zagrożenie.

2.2. PN-EN 1591-4:2014-02 / Ap1:2023-08 Kołnierze i ich połączenia -- Część 4: Potwierdzanie kompetencji personelu do montażu połączeń śrubowych w systemach ciśnieniowych infrastruktury krytycznej.

2.3. PN-EN ISO/IEC 17024:2012 Ocena zgodności. Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby.

3. TERMINY I DEFINICJE

W niniejszym programie mają zastosowanie terminy i definicje podane w dokumentach związanych (pkt. 2) oraz podane poniżej:

3.1. **Wymagania certyfikacyjne** – zbiór wyspecyfikowanych wymagań, łącznie z wymaganiami programu, które mają być spełnione w celu ustanowienia lub utrzymania certyfikacji.

3.2. **program certyfikacji** – kompetencje i inne wymagania dotyczące specyficznych kategorii zawodowych lub umiejętności osób.

3.3. **kompetencje** – wykazana zdolność do stosowania wiedzy i/lub umiejętności oraz, jeśli to istotne, wykazanych cech osobowych jak to określono w programie certyfikacji.

3.4. **certyfikacja** – wszystkie działania łącznie z wnioskowaniem, oceną, decyzją w sprawie certyfikacji, ponownej certyfikacji i wykorzystywaniem certyfikatów oraz logo/znaków, za pomocą których jednostka certyfikująca ustala, że osoba spełnia wymagania certyfikacyjne.

3.5. **wnioskujący** – osoba zainteresowana składająca wniosek o certyfikację na zgodność z niniejszym programem certyfikacji.

3.6. **kandydat** – wnioskujący, który spełnił wymagania przystąpienia do procesu certyfikacji.

3.7. **dokument odniesienia** - dokument /akt prawny/ norma stanowiące podstawę programu certyfikacji / program certyfikacji.

3.8. **egzaminator** – osoba z listy JCO, spełniająca odpowiednie wymagania, wyznaczona przez kierownika Działu do przeprowadzania, nadzorowania i oceny egzaminów zgodnie z programem certyfikacji.

3.9. **komisja egzaminacyjna** – osoby z listy JCO, spełniające odpowiednie wymagania, wyznaczone przez kierownika Działu do przeprowadzania, nadzorowania i oceny egzaminów zgodnie z programem certyfikacji.

3.10. **egzamin kwalifikacyjny** – egzamin przeprowadzany przez JCO UDT-CERT, w trakcie którego ocenia się wiedzę kandydatów.

3.11. **pracodawca** – organizacja, w której jest zatrudniony wnioskujący/ kandydat/osoba certyfikowana w systemie JCO.

3.12. **UDT-CERT** – nazwa używana przez Urząd Dozoru Technicznego na określenie działań prowadzonych w ramach oceny zgodności, ekspertyz oraz innych działań związanych z promowaniem i podnoszeniem poziomu bezpieczeństwa technicznego.

3.13. **skarga** – wyrażenie niezadowolenia inne niż odwołanie, przez jakąkolwiek osobę lub organizację, w stosunku do jednostki certyfikującej, dotyczące działań tej jednostki lub osoby certyfikowanej.

3.14. **odwołanie** – wystąpienie wnioskującego, kandydata lub osoby certyfikowanej o ponowne rozpatrzenie decyzji podjętej przez jednostkę certyfikującą dotyczącą jej/jego oczekiwanego statusu certyfikacji.

3.15. **ekspert techniczny** – osoba wyznaczona przez kierownika Działu do podjęcia decyzji w sprawie certyfikacji.

4. WARUNKI UBIEGANIA SIĘ O CERTYFIKACJĘ

Kandydat ubiegający się o certyfikację powinien:

a) mieć ukończone 18 lat,

b) posiadać praktykę:

– w przypadku nie posiadania wyższego wykształcenia – co najmniej 1 rok praktyki w montażu połączeń kołnierzowych,
– w przypadku posiadania wyższego wykształcenia – co najmniej 6 miesięcy praktyki w montażu połączeń kołnierzowych.

c) posiadać udokumentowane przeszkolenie, przeprowadzone zgodnie wymaganiami z PN-EN 1591-4 odpowiednie do wnioskowanego zakresu certyfikacji właściwego dla poziomu kwalifikacji wymienionego w pkt 1 niniejszego programu,

d) w przypadku wnioskowania o certyfikat dla osoby nadzorującej montaż połączeń kołnierzowych, kandydat ubiegający się o certyfikację powinien posiadać przeszkolenie lub certyfikat osoby wykonującej montaż połączeń kołnierzowych.

5. SZKOLENIE

5.1. Kandydat ubiegający się o certyfikację, w zależności od wnioskowanego zakresu certyfikacji, powinien przedstawić świadectwo ukończenia kursu szkoleniowego, w zakresie wykonywania i/lub nadzoru montażu połączeń kołnierzowych, uznanego/zatwierdzonego przez JCO UDT-CERT.

5.2. Zasady zatwierdzania ośrodków i kursów szkoleniowych JCO UDT-CERT zawarło w wymaganiach dostępnych na stronie ww.udt.gov.pl w zakładce certyfikacja osób.

5.3. W szczególnych przypadkach, możliwa jest również akceptacja świadectwa wydanego przez ośrodek niezatwierdzony przez JCO UDT-CERT pod warunkiem dostarczenia dowodów, że program kursu szkoleniowego jest zgodny pod względem treści z wymaganiami niniejszego programu certyfikacji.

5.4. W przypadku braku zatwierdzenia ośrodka przez JCO UDT-CERT przeprowadzana jest każdorazowo przed danym egzaminem ocena spełnienia wymagań w zakresie:

– pomieszczenia do przeprowadzenia egzaminu teoretycznego,

– stanowiska na którym będzie przeprowadzana część praktyczna egzaminu.

Pozytywny wynik oceny jw. jest równoznaczny z możliwością przeprowadzenia danego egzaminu.

6. WNIOSKOWANIE, PRZEGLĄD I REJESTRACJA WNIOSKU

6.1. Wnioskujący składa wniosek bezpośrednio do oddziału UDT/biura lub do UDT w Warszawie. UDT w Warszawie przekazuje wniosek do właściwego oddziału UDT/biura.

6.2. Wzór wniosku o certyfikację oraz ponowną certyfikację stanowi Formularz FCO-01/32. Wniosek ten jest formalnym zleceniem dla Jednostki Certyfikującej Osoby UDT-CERT do przeprowadzenia procesu certyfikacji i umową o wzajemnych zobowiązaniach.

6.3. W przypadku wnioskowania o certyfikat dla osoby wykonującej montaż połączeń kołnierzowych do wniosku wnioskujący dołącza kopie następujących dokumentów:

– świadectwa ukończenia szkolenia w zakresie wykonywania montażu połączeń kołnierzowych, poświadczona za zgodność z oryginałem,

– dyplom ukończenia studiów wyższych, jeśli dotyczy.

6.4. W przypadku wnioskowania o certyfikat dla osoby nadzorującej montaż połączeń kołnierzowych, wnioskujący dołącza świadectwo ukończenia szkolenia w zakresie wykonywania montażu połączeń kołnierzowych lub certyfikat osoby wykonującej montaż połączeń kołnierzowych, dyplom ukończenia studiów wyższych (jeśli dotyczy) oraz świadectwo ukończenia szkolenia w zakresie nadzoru montażu połączeń kołnierzowych , poświadczone na zgodność z oryginałem.

6.5. JCO UDT-CERT sprawdza prawidłowość wypełnienia wniosku i ocenia spełnienie warunków przystąpienia do certyfikacji, a następnie uzgadnia miejsce i termin egzaminu.

6.6. W szczególnych przypadkach, na pisemną prośbę wnioskującego, JCO UDT-CERT może uwzględnić specjalne potrzeby wnioskującego, o ile nie wypłyną one na rzetelność oceny oraz nie są sprzeczne z przepisami krajowymi.

6.7. Wniosek jest rejestrowany w Oddziale UDT/biurze.

6.8. Ocenę wniosku przeprowadza egzaminator / komisja egzaminacyjna. Dowodem na przegląd wniosku jest podpis (parafka) egzaminatora / komisji egzaminacyjnej. W przypadku komisji egzaminacyjnej wystarczy potwierdzenie jednej osoby.

6.9. Jeśli wniosek jest niekompletny, wnioskodawca jest informowany o koniecznych uzupełnieniach.

6.10. Opłaty można dokonać przelewem / wpłatą na konto oddziału UDT/biura.

6.11. W przypadku braku wniesienia opłaty przed egzaminem, dopuszcza się warunkowo kandydata do egzaminu, przy czym, po egzaminie wystawiana jest klientowi faktura do zapłaty. Powyższe dotyczy wyłącznie zgłoszenia pracownika przez pracodawcę (nie dotyczy osób fizycznych).

7. OCENA

7.1. Organizacja egzaminu

7.1.1. Egzamin kwalifikacyjny przeprowadza egzaminator/komisja egzaminacyjna.

7.1.2. Komisja egzaminacyjna składa się z co najmniej 2 egzaminatorów i jest powoływana w szczególnych przypadkach, np. większej niż 12 liczby osób przystępujących do egzaminu.

7.1.3. Egzaminatorem nie może być osoba, która brała udział w szkoleniu kandydata.

7.1.4. Egzaminator / komisja egzaminacyjna zobowiązana jest do zachowania bezstronności i poufności.

7.1.5. Kandydat przed rozpoczęciem egzaminu kwalifikacyjnego okazuje egzaminatorowi dokument potwierdzający jego tożsamość.

7.1.6. Kandydat zobowiązuje się do nieujawnianie poufnych materiałów egzaminacyjnych oraz nie uczestniczenia w nieuczciwych praktykach podczas egzaminu.

7.1.7. Kandydat, który nie przestrzega zasad przebiegu egzaminu i który podczas egzaminu posługuje się wyposażeniem, materiałami lub dokumentami, które mogą sugerować, że oszukuje lub pomaga w

oszukiwaniu, może zostać wykluczony z dalszego udziału w egzaminie. W takim przypadku powtórny egzamin kandydat może zdawać nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy.

7.2. Miejsce egzaminu, zakres wiedzy

7.2.1. Egzaminator / komisja egzaminacyjna po stwierdzeniu kompletności danych zawartych we wniosku uzgadnia z wnioskującym /pracodawcą termin oraz miejsce egzaminu.

7.2.2. Egzamin kwalifikacyjny składa się z dwóch części - części teoretycznej oraz części praktycznej.

7.2.3. Zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej – tematyka egzaminacyjna podana jest w załączniku nr 1 do niniejszego programu.

7.2.4. Czas trwania egzaminu teoretycznego i praktycznego wynosi łącznie maksymalnie 2,5 godziny, przy czym, w szczególnych przypadkach np. ze względów technicznych, możliwe jest jego wydłużenie do 3,5 godziny.

7.2.5. Egzamin teoretyczny może być przeprowadzony w siedzibie oddziału UDT/biura lub w innym miejscu uzgodnionym z wnioskującym / pracodawcą.

7.2.6. Egzamin praktyczny jest przeprowadzany u pracodawcy lub uznanym przez JCO UDT-CERT ośrodku egzaminacyjnym, przy urządzeniu, zgodnie z wymaganiami załącznika nr 1.

7.2.7. Pracodawca / uznany przez JCO UDT-CERT ośrodek egzaminacyjny zapewnia na czas egzaminu niezbędne pomieszczenia a także urządzenia, wyposażenie oraz inne materiały specjalistyczne.

7.3. Egzamin teroretyczny

7.3.1. Egzamin kwalifikacyjny jest przeprowadzany jako egzamin pisemny, w formie testu jednokrotnego wyboru, składającego się z co najmniej 15 pytań.

7.3.2. Czas trwania egzaminu teoretycznego nie może być dłuższy niż iloczyn liczby pytań pomnożonej przez 2 minuty na 1 pytanie.

7.3.3. Egzamin dla kandydatów ubiegających się o certyfikat dla osoby nadzorującej montaż połączeń kołnierzowych, przewiduje również pytanie otwarte, zgodnie z załącznikiem 1 do niniejszego programu.

7.3.4. Czas trwania odpowiedzi na pytania otwarte wynosi 0,5 h.

7.3.5. Wynik egzaminu teoretycznego jest odnotowywany w protokole z egzaminu.

7.4. Egzamin praktyczny

7.4.1. Egzamin praktyczny polega na przygotowaniu i wykonaniu połączenia kołnierzowego, próbie ciśnieniowej/ szczelności oraz demontażu połączenia kołnierzowego.

7.4.2. Czas trwania egzaminu praktycznego nie może być dłuższy niż 1,5 godziny, przy czym, w szczególnych przypadkach np. ze względów technicznych, możliwe jest jego wydłużenie do 2,5 godzin.

7.4.3. Wynik egzaminu praktycznego jest odnotowywany w protokole z egzaminu.

7.5. Kryteria oceny i wynik egzaminu kwalifikacyjnego

7.5.1. Wynik egzaminu teoretycznego uważa się za pozytywny, jeżeli kandydat uzyskał minimum 70 % poprawnych odpowiedzi. z każdej części.

7.5.2. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu teoretycznego, który jest zdawany jako pierwszy, kandydat nie jest dopuszczony do egzaminu praktycznego.

7.5.3. Ocena egzaminu praktycznego jest dokonywana przez egzaminatora / komisję egzaminacyjną na podstawie obserwacji przebiegu procesu wykonania połączenia kołnierzowego oraz prób połączenia w trakcie egzaminu.

7.5.4. Wynik egzaminu przekazywany jest kandydatowi w terminie do 14 dni od dnia jego przeprowadzenia.

7.5.5. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu, kandydat może przystąpić do egzaminu poprawkowego, po uiszczeniu odpowiedniej opłaty, jednak nie później niż 12 miesięcy od terminu pierwszego egzaminu.

7.5.6. Kandydat, który nie zda egzaminu poprawkowego musi ponownie złożyć wniosek o certyfikację.

8. DECYZJA O CERTYFIKACJI, WAŻNOŚĆ WYDANEGO CERTYFIKATU

8.1. W przypadku pozytywnego wyniku egzaminu, ekspert techniczny stosownie do wnioskowanego zakresu certyfikacji podejmuje decyzję w sprawie certyfikacji. Podejmujący decyzję nie może uczestniczyć w egzaminowaniu i szkoleniu osoby zainteresowanej.

8.2. Certyfikat zawiera informacje dotyczące kandydata, zakresu certyfikacji oraz datę wydania i ważności dokumentu.

8.3. Certyfikat wydawany jest w formie karty plastikowej.

8.4. Data wydania i data upływu ważności podane są na certyfikacie. Certyfikaty wydawane są na okres maksymalnie 5 lat licząc od momentu spełnienia wszystkich wymagań certyfikacyjnych określonych w niniejszym programie.

8.5. JCO UDT-CERT zachowuje wyłączne prawo własności każdego wydanego certyfikatu.

8.6. W przypadku zniszczenia lub zaginięcia certyfikatu istnieje możliwość odpłatnego wydania duplikatu na pisemny wniosek osoby certyfikowanej.

9. NADZÓR JCO UDT-CERT NAD CERTYFIKATEM

9.1. JCO UDT-CERT sprawuje nadzór nad wydanymi certyfikatami poprzez:

- rozpatrywanie skarg dotyczących potwierdzonych kompetencji osoby certyfikowanej,
- rozpatrywanie skarg i odwołań osoby certyfikowanej.

9.2. Potwierdzenie spełniania wymagań związanych z przyznanym certyfikatem sprawdzane jest przez JCO UDT-CERT każdorazowo przy wystąpieniu osoby certyfikowanej o ponowną certyfikację.

10. PONOWNA CERTYFIKACJA

10.1. Warunkiem ponowienia ważności certyfikatu jest złożenie wniosku (Formularz FCO-01/32) przed upływem ważności certyfikatu zawierającego oświadczenie potwierdzone przez pracodawcę o nieprzerwanej pracy (praktyce) przy wykonywaniu / nadzorze montażu połączeń kołnierzowych, przy czym maksymalny okres przerwy w pracy nie może przekraczać 6 miesięcy, a także zdanie egzaminu teoretycznego i praktycznego, zgodnie z wymaganiem pkt.7. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu recertyfikującego, stosuje się tryb postępowania jak dla nowych kandydatów, jednak nie później niż 12 miesięcy od terminu egzaminu recertyfikującego.

10.2. Wnioskujący składa wniosek w oddziale/biurze UDT lub w UDT w Warszawie. W przypadku złożenia wniosku w UDT w Warszawie jest on przesyłany do właściwego oddziału/biura UDT.

10.3. W przypadku złożenia wniosku po upływnie ważności certyfikatu stosuje się tryb postępowania jak dla nowych kandydatów.

10.4. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu, osoba certyfikowana powinna przystąpić ponownie do szkolenia, odpowiedniego do zakresu certyfikacji.

11. SKARGI I ODWOŁANIA

11.1. W procesie certyfikacji, kandydat, osoba certyfikowana w JCO UDT-CERT lub jej pracodawca ma prawo do składania skarg i odwołań do JCO UDT-CERT zgodnie z procedurą odwoławczą opublikowaną na stronie www.udt.gov.pl.

11.2. Strona poszkodowana w wyniku działania osoby certyfikowanej przez JCO UDT-CERT, która posiada dowody składania przez osobę certyfikowaną mylących lub nieuprawnionych oświadczeń związanych z zakresem udzielonej certyfikacji, ma prawo wystąpić do JCO UDT-CERT ze skargą zawierającą opis zdarzeń i dowody takiego działania.

11.3. Skargi i odwołania są przedmiotem postępowania w JCO UDT-CERT z zachowaniem warunków poufności, bezstronności oraz niezależności i braku uprzedzeń.

11.4. Skargi i odwołania składane do JCO UDT-CERT powinny mieć formę pisemną. Skargi anonimowe lub nie udokumentowane nie są rozpatrywane.

12. STOSOWANIE CERTYFIKATÓW I LOGO / UDT-CERT

12.1. Osoby certyfikowane i ich pracodawcy nie mogą nadużywać certyfikatów i logo/znaku UDT-CERT oraz niewłaściwie powoływać się na udzieloną certyfikację. Nie można stosować certyfikatów w sposób mogący wprowadzić w błąd, narażając tym JCO UDT-CERT na utratę wiarygodności i zaufania.

12.2. Każde niewłaściwe stosowanie certyfikatu lub wprowadzające w błąd wykorzystywanie certyfikatów bądź jego utrata powinny być zgłaszane do JCO UDT-CERT.

12.3. Zasady stosowania znaków i certyfikatów JCO UDT-CERT określa dokument „Warunki i zasady stosowania certyfikatów i znaków przez klientów Jednostki Certyfikującej Osoby UDT-CERT”, który jest dostępny na stronie internetowej www.udt.gov.pl.

13. ZAWIESZENIE WAŻNOŚCI WYDANYCH DOKUMENTÓW

13.1. Zawieszenie ważności certyfikatu może być następstwem:

- zgłoszenia przez osobę certyfikowaną czasowej rezygnacji z certyfikatu,
- wpłynięcia do UDT-CERT uzasadnionej skargi na osobę certyfikowaną,
- stwierdzenia, w ramach nadzoru, niespełnienia wymagań związanych z wykorzystywaniem certyfikatów.

13.2. Certyfikat może być przywrócony na wniosek osoby certyfikowanej po rozpatrzeniu jego wniosku w trybie przewidzianym dla skarg i odwołań.

13.3. Czas zawieszenia ważności certyfikatu nie przekracza 6 miesięcy.

14. COFNIĘCIE WYDANYCH DOKUMENTÓW

14.1. Cofnięcie certyfikatu może być następstwem:

- niespełnienia w ustalonym terminie warunków postawionych w decyzji o zawieszeniu ważności certyfikatu,
- niewłaściwego użycia certyfikatu przez osobę certyfikowaną,
- rezygnacji przez osobę certyfikowaną z certyfikatu.

14.2. W przypadku cofnięcia certyfikatu osoba może ubiegać się ponownie o certyfikację po upływie co najmniej 1 miesiąca od daty cofnięcia.

15. ZAPISY W PROCESIE CERTYFIKACJI

JCO UDT-CERT prowadzi rejestr wniosków i przechowuje zapisy dotyczące wydanych certyfikatów.

16. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 - Zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej - tematyka egzaminacyjna dla personelu wykonującego i nadzorującego montaż połączeń kołnierzowych.